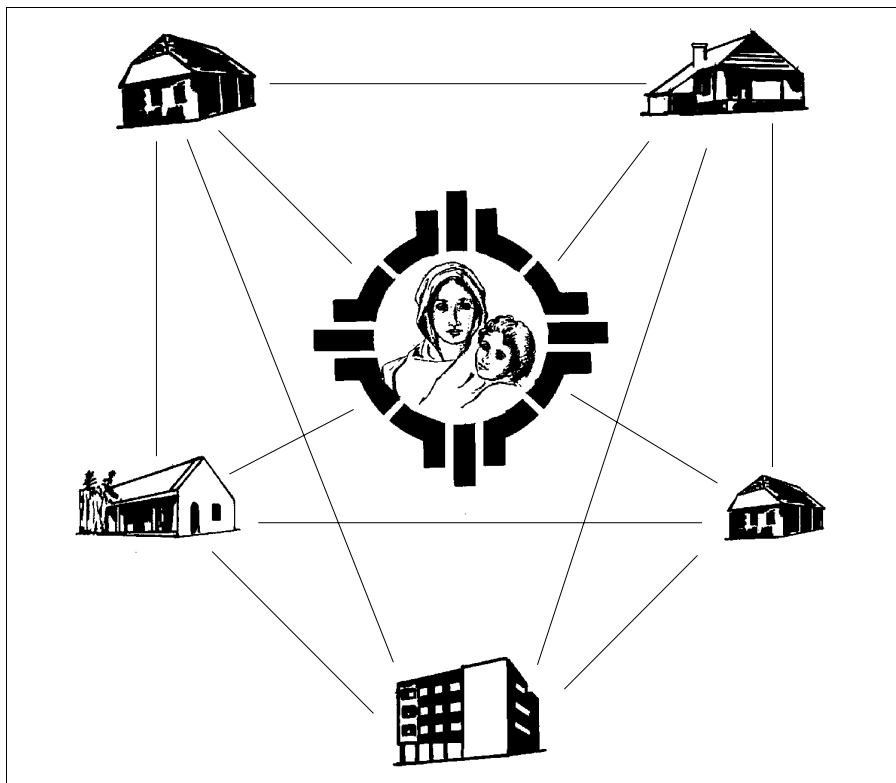

A családod élete az Egyház élete is!

OÁZIS

A schönstatti családmozgalom tájékoztatója

1994. június, IV. évf. 2. (13.) szám

AZ ANYAGIAKRÓL

OÁZIS

1994. június,
IV. évf. 2. (13.) szám

A Magyar Schönstatti
Családmozgalom lapja
Ingyenes katolikus folyóirat

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó:

Gódány Róbert és Rita
8272 Óbudavár, Fő u. 14.
Tel.: 87/348-205

Tipográfia:

Palásthy Imre
8184 Balatonfűzfő,
Bogyóforrás u. 11.

Rajzok:

Pfítzner Tibor

Szerkesztették:

Csermák Kálmán és Alice
Endrédy István és Cecília
Gódány Róbert és Rita
Gábor Miklós
Körmendiné Oláh Gyöngyi
Ther Antal és Ágnes
Vajda Irma

Mennyi emberi energiát mozgatnak meg az anyagi javak, mennyi emberi energia mozgatja az anyagi javakat! Ha alaposan körülnézünk, igazolódni látszik a gazdaság elsőségének elve, de a „legfontosabb a pénz” gyakorlati élet-felfogása is. Egy olyan világgépezetet csinál magának az ember, melynek részeként mindenki engedelmes rabszolgaként működik közre az anyagi javak előállításában, reklámozásában, ismeretetésében, mozgatásában, elosztásában, felhasználásában stb. A családnak, a keresztény családnak is szüksége van anyagi javakra. Férfj és feleség nem kis erőfeszítéseket tesznek, hogy mindezt előteremtsék. Meg tudják-e emellett őrizni a szabadságukat? Ők maguk határozzák-e meg, hogy mire van szükségük? „Helyükre” tudják-e tenni, a személyes értékek szolgálatába tudják-e állítani a dolgokat, azok megszerzését vagy az azokról való lemondást?

Szeretnénk ezúton köszönetet mondani mindazoknak, akik anyagilag is támogatták szerkesztői és kiadói tevékenységünket. Várjuk továbbra is a családok tapasztalatait, élményeit!

A következő számunk témája:

A közélet és mi

Beküldési határidő: 1994. augusztus 15.

AZ ANYAGIAKRÓL

A kor, amelyben élünk

Ma nyugaton a totális lelki diktatúra korát éljük. Nem kell sok idő, és Magyarországot is elárasztja egészen. Minden családban ott a tv, és általa egy szellemi irányítás folyik, melynek hatására a szívek készségesen megnyílnak. Például rányomja bélyegét a fiatalság viselkedésére, ami meglátszik az öltözködésben, a szabadidő eltöltésében, ahogy egymással bánnak, a szexuális magatartásukban stb. A nyugatról jövő szellemi termékek (film, tv, könnyűzene stb.) mögött egy program van, a fogyasztó ember programja. Az az ember, akinek sok dolog van a birtokában, értékesebb. Azok a szerzők, akik a tv sorozatokat írják, ezeken az elveken gondolkodnak. A szereplőknek értékes dolgokat adnak a kezébe. Ez nem más mint reklám sztoriba csomagolva. Az anyagi értékek birtoklása kötelező, akinek pedig nincs valamije, az a többiek megvetését kapja.

A reklámok többsége nem értelmileg akar meggyőzni valamiről. A sikeres reklámok az érzéseket célozzák meg, és a szíveken keresztül hatnak. Felkeltik az emberben a vágyat, a kíváncsiságot, hogy az adott árucikket kipróbálja, megkóstolja. (A módszer nem új, gondoljunk a kígyóra az édenkertben.) És ennyi elég is. Ezáltal elérik, hogy az emberek azt akarják, amit ők akarnak nekik, ami tehát a szívükben történik, azt mások mondják meg.

Ma mindent lehet kapni. Aki utazást vesz, az elmegy a buszig, és nincs semmi tennivalója, mert az utazási iroda mindent megtesz helyette. Egy hét múlva ugyanazon a helyen kiszáll, közben ült repülőn, hegyi vasúton és hajón, evett és ivott, sok mindent látott, kalandokat élt át. Mások megtervezték, és kézenfogva vezették.

A világunk egy új világ, az ipar világa, a nemzetközi vállalatok, a nemzetközi tőke világa. Mindenki ismeri a McDonald's nevet, tudja, mi az a Philips vagy Toyota. Ez azt jelenti, hogy a világ egy világ lesz. Ha valaki utazik, egy szállodaláncban ugyanazt a típusú szobát kapja, akár Londonban, akár Hongkongban jár. A modern ember az egész világon otthon van. Ebben van a modern világ kihívása. Az egyformává válásról, az eredetiségek elegyengetéséről van szó. Hova lesz a magyar konyha, a francia konyha, ha mindenütt csak hamburgert lehet majd kapni? A zárt keresztény világ elveszett. Helyébe egy új világ lépett, amelyik még nincs megkeresztelve. Mit tegyünk, hogy ez a világ a szeretet világává, szabad emberek világává, eredetiségek világává, a szolidaritás világává váljon? Ebben van a mai kor szépsége.

Hogyan bánjunk a dolgokkal?

Ha mi, magyarok, a mai nagy árubőségben egyre több tárgyat akarunk, akkor elveszíthetjük önmagunkat. Lesznek-e még magyarok holnap is, vagy csak fogszerkezetek leszünk egy nagy, fogyasztó gépezetben. Az a feladatunk, hogy a szív kultúráját erősítsük a tárgyak kultúrájával szemben. Nem elég imádkozni, hanem a szív kultúráját kell kialakítani.

Az egyes ember nem tudja egyedül felvenni a harcot. Kentenich atya szent családszigetéről beszél, ahol ez megvalósul. Egy valódi szigetet tenger vesz körül, amelyből kiemelkedik. A tenger folyamatosan támadja, és a sziget állja a támadásokat. És a szigeten élet van, olyan élet, amilyen a tengerben nincs. A családsziget legkisebb egysége az otthon. Ez az otthon egy olyan hely, ahol a házastársak szeretettel bíznak egymással, ahol barátságok kötődnek, ahol sok gyerek van, ahol ezeket a gyerekeket szeretik, és ahol a gyerekek szeretik a szüleit, ahol ezáltal egy saját értéktudat alakul ki.

Ha egy ilyen házba bejön valaki, és megkérdezi: Nem akard ezt megvenni? Azt a választ fogja kapni: Nincs rá szükségünk. (Nem pénzünk nincs rá — az sincs —, szükségünk nincs rá.) Nem különböző dolgokra van szükségünk, hanem a házastársunkra, egymásra. Nincs szükségünk drága szórakoztató elektronikára, mert van egy kisbabánk. Az az ember, aki boldog, mert van egy kisgyermeke, és boldog, mert szerető felesége van, az haszontalan a modern gazdaság számára, annak kevés dolga van szüksége.

Hol vannak nálunk az öröm forrásai abban, amit megveszünk, vagy abban, amit cselekszünk? A Szűzanya a háziszentélyben segít eligazodnunk. Ő az alkotó embert keresi, aki szeret, aki a másokhoz való odafordulását, törekvéseit, áldozatait, munkáját neki tudja ajándékozni. Az öröm az apró dolgokban keletkezik. Valami, ami egy személyiség szívéből jön. A mi eszményünk az örömnek egy kis világát felépíteni, amelyben az erők alkotó módon kibontakoznak. Olyan világot, ahol a család egyes tagjai örömeiket lelik abban, hogy vannak; örülnek ha valami szépet csinálnak; és emögött megtapasztalják az Isten szeretetét. Ezért egy új autót, amit csak úgy megveszünk, nem lehet a Szűzanyának ajándékozni. De ha egy család nap mint nap áldozatokat hoz, hogy az öreg, beteg autójukat ki tudják cserélni egy újra — ami lehet használt is —, mert a meglévő felett már igaz csak eljárt az idő, azt a Szűzanyának lehet ajándékozni.

Lényeges kérdés, hogy milyen a kapcsolatunk a birtokunkban lévő tárgyakhoz. A modern ember problémája, hogy nincs kapcsolata. Tíz évvel ezelőtt nálunk, ha valami sorozatosan elromlott, azt újra és újra megjavíttattuk. De ez meg fog változni, és úgy lesz mint nyugaton, ahol vesznek valamit, aztán ha már nem jó, kidobják. Nincs javítás, csak pótlás. Nekünk, magyaroknak, különleges adományunk, hogy szeretjük a dolgainkat. Vajon ez a kötődés megmarad-e? A tárgyak életre hívásában és életben tartásában a nőknek különleges képességeik

vannak. Meg tudnak menteni kidobásra ítélt ruhadarabokat és újat szabnak belőlük, vagy az örökölt, kopott, öreg bútort a szoba díszévé tudják varázsolni.

Ugyanakkor fontos egyes dolgokkal kapcsolatban bizonyos távolságtartás. Elkényeztetett emberek vagyunk. A reklámok azt sugallják, hogy mindig mindennek kellemesnek és kényelmesnek kell lennie. Ezért ügyelnünk kell arra, hogy függetlenné tegyük magunkat az alsóbbrendű ösztöneinktől. Nem fekszünk bele a székbe, és nem keressük a legkényelmesebb pozíciót. Beszélgetünk éppen, érezzük, hogy jó a beszélgetés, de tudjuk, hogy egy érdekes tv műsor kezdődik... És tovább beszélgetünk. Elviselünk fél óra szomjúságot, mielőtt iszunk. Van az emberben valami — amit Kentenich atya „Zug nach unten”-nek nevez —, ami lefelé húz. Ezekkel az ösztöneinkkel szemben ellenkormányozni kell, hogy tartásunk legyen, hogy bensőleg szabadok lehessünk.

Központi értékeink

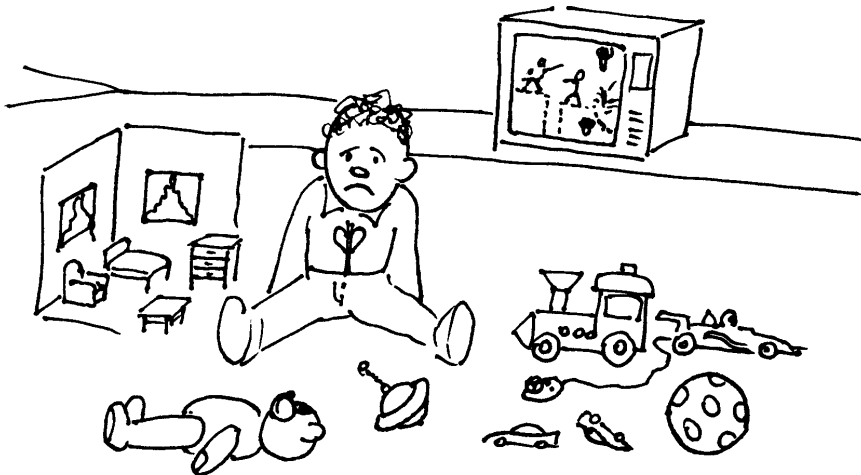
Van egy ausztrál közmondás: Inkább légy egészséges és gazdag, mint szegény és beteg. Ugyanez schönstatti megfogalmazásban így hangzik: Inkább legyen sok gyerek, saját ház, és a feleség otthon, mint kevés gyerek saját otthon nélkül, és az anya dolgozik. Ez elég lehetetlennek tűnik, sőt, a lehetetlenségek halmozódnak. — De ez nagyon sok pénz, és az OTP részlet!... — hallani a szívekből feltörő sóhajt. Hát, Schönstatt néha nem tűnik logikusnak. Fontos mégis, hogy a vágyódásunkat ebbe az irányba igazítsuk.

Kentenich atya azt mondja: A keresztyén család a kertkapunál kezdődik... Ha saját házunk, saját lakásunk van, akkor más az életérzésünk. Megvan az az érzésünk, hogy ez a miénk, akkor is, ha az otthonunk szerény. A saját otthon tudata erőt ad a szülőknek és a gyerekeknek egyaránt. Az otthon egy eszköz, amelynek a segítségével szabad embert tudunk nevelni. Egy ház, ahol megszűrjük, hogy mit engedünk be, amelynek a falairól a külső befolyások visszapattannak, ahol a szülők segítenek feldolgozni a kívülről jövő benyomásokat. Fontos például, hogy együtt nézzük a tv-t és a reklámokat a gyerekekkel, és hogy beszéljünk róla. Ha ezt elmulasztjuk, hiába imádkozunk, a fejünk az égben lesz, és a szívünket más erők vezérlik. A kezünk pedig megteszi, amit ezek az idegen erők akarnak. Az otthon tehát egy olyan hely, ahol mi élünk, és nem az újdonságok „élnek minket”. Ahol sok a testvér, ott a gyerekek „falkában” lesznek nagygyá és erőssé. Megvan a „mi” élményük, és nincs szükségük olyan sok dologra, mert ott vannak egymásnak.

Ha az anya otthon van, az fontos és szép, de nem feltétlenül kell, hogy mindenütt így legyen. Az asszonyoknak erős adottságuk van arra, hogy lélekkel has-sák át a dolgokat. Ez az erő tud egy házból otthont alkotni, egy műszaki civilizációból kultúrát teremteni. Szabad az ereje a férje, a gyermekei számára, és arra, hogy az otthon erőssé váljon.

Néhány gondolat a gyereknevelésről

Ha figyeljük a gyerekeinket játék közben, akkor látjuk, hogy a legjobb játékok nagyon egyszerűek és olcsók is. Gondoljunk egy darab fára vagy papírra, egy kosár gesztenyére, stb. A drága játékok csökkentik az alkotóképiséget. A Barbie, ahogyan reklámozzák, egy kis fogyasztó. Egy elemes távirányítós autó nagy szenzációt jelent néhány napig, amíg el nem romlik vagy ki nem fogy belőle az elem. Minden gyerekszobában találni néhány működésképtelen darabot. A jó játékok olyanok, mint az egyszerű építőkocka, vagy a LEGO, amiből a gyerekek bármit meg tudnak építeni. De van egy nagy gazdasági nyomás, amely a gyerekek között egy bizonyos légkört teremt. Az egyik gyerek kérdezi a másikat: „Neked van...?” És ha a másik nemet mond, akkor azt lenézik. Erre fel kell készítenünk a gyerekeinket. És jó, ha van kéznél néhány hatásos megjegyzésünk: „A GAME-BOY olyanoknak való, akiknek maguktól semmi nem jut az eszébe. Nem minden gyerek olyan okos, hogy tud magával valamit kezdeni. A tv és a video olyanoknak való, akik számára a szülőknek sosincs idejük.” — Nyugaton sok schönstatti családban nincs tv. Nem az a lényeg, hogy a lakásban ne legyen tv, hanem az, hogy a szülők időnként játsszanak a gyerekekkel. És a gyerekek akkor büszkék.

Az, hogy szeretjük a gyermekeinket, nem azt jelenti, hogy azt tesszük, ami kellemes, hanem ami jó nekik. Az olyan gyerek, akinek minden kívánságát teljesítik, rossz jellemű lesz. Nem fog tudni semmiről lemondani, és boldogtalan lesz. Olyan korban élünk, amikor a gyerekeknek minden kívánságát teljesítik. Vagyis többet adunk nekik, mint amennyire szükségük van. Csak annyi holmija legyen,

amennyihez belső kapcsolata is lehet. Ez velünk is így kell, hogy legyen. Maximum három tollal lehetünk bensőséges kapcsolatban, tízzel már nem. Egy gyerek sem tud tíz babával bensőséges kapcsolatban lenni. Tehát ne adjunk többet, mint amennyit szeretni tud, mert ezzel hűtlenségre nevelünk. Szeretni pedig azt jelenti, ha elveszjük, akkor hiányzik neki.

Az iskolás korú gyerekek kapjanak zsebpénzt, amit szabadon költhetnek el. És kapjanak saját pénzt, amiből a szükséges kiadásokat fedezik, pl.: írószereket, könyveket, különórákat, a nagyobbak pedig akár a ruházzkodást is. Tehát adjunk pénzt a gyerekeknek, hogy saját pénzként kezeljék. Kaphatnak kölcsönt is, hogy egy kis pénzgazdálkodást tanuljanak. Ez erősíti személyiségüket, segíti őket gazdaságilag felelős döntéseket hozni. És természetesen beszélgetünk velük ezekről.

Azáltal, hogy így neveljük a gyermekeinket, egy új kapcsolatuk lesz a dolgokkal. Nem lesznek tömegemberek, akik csak fogyasztanak. Ez a mi elsődleges apostolkodásunk. Nálunk egészséges gyerekek nőnek fel. A gazdaságot pedig lendítsék föl mások.

Szükség és bizonytalanság idején

Az emberek Kelet-Európában elnyerték szabadságukat, és most elégedetlenek. Elégedetlenek, mint az izraeliták az Egyiptomból való kivonulás után, amikor fellázadtak Mózes ellen és azt mondták: inkább maradtunk volna az egyiptomi húsos fazekak mellett. Az emberek elégedetlenek, mert már nem gondoskodnak úgy róluk, mint az előző 40 évben. Nincs biztos munkahely, és nincs, aki megmondja, mikor mit kell tenni. Keresnek valakit, aki illetékes, és aki felelős valamiért úgy, ahogy régen volt. Ma új helyzet van. A környezet állandóan változik, a dolgok nem olyan kiszámíthatóak mint régen, és ez elveszi az emberek biztonságát. Nem bízhatják rá magukat többé a világra. A probléma: Mi lesz holnap, holnapután? És ebben a bizonytalanságban a személyiség magva felőrlődik.

Mit tegyünk? Keresztényként válaszolunk:

Először: Keressük a saját hivatásunkat, amely egyidejűleg feltételez egy személyes felelősségvállalást. Ez nehéz feladat, és nem mindenki tud felnőttként viselkedni egyik napról a másikra. De a Jóisten gondoskodik arról a maga módján, hogy felnőttekké váljunk. És akkor nem mondhatjuk azt, hogy csináld te, hanem magunk látunk neki.

Másodszor: Nem az ebben a világban való biztonságot keressük, hanem az istengyermekség lelkét ápoljuk magunkban. Itt a földön mindig lesz szenvedés. Nem értünk mindent, ami körülöttünk történik, de hinnünk kell, hogy Isten jó. Az irgalmas Atya hagyta, hogy a Fiát keresztre feszítsék. Isten kimondhatatlanul nagy, és mi nem értjük. De szeretjük őt, és a megdicsőülésre várunk. A mi schönstatti lelkiségünk üzenete a gyermekségre vonatkozik. És ez a lelkület

szabaddá tesz a világtól. Gyermekeként élünk az Atya előtt: Nem tekintjük magunkat fontosnak — ez az alázat. Az Atyának ajándékozunk magunkat — azt tehet velünk, amit akar. Bízunk az Atyában, Ő mindent jól csinál. Az a dolgunk, hogy beleküzdjük magunkat a Jóisten akaratába. Kentenich atya azt mondja: „Atyám, tégy engem a folytonos isteni mosolygás és emberi sírás gyermekévé.” Ez azt jelenti, hogy az életünk nem lesz könnyebb, mint a másoké, de mindenben felfedezzük az értelmet. Az emberi sírás megmarad, de hozzájön az isteni mosolygás. És azt mondjuk: Atyám, neked szabad.

A keresztyén ember világhoz és anyagi javakhoz fűződő helyes kapcsolatát Loyolai Szent Ignác szavaival összegezhetjük: „Teljesen Isten kegyelmére kell hagyatkoznunk, mintha minden emberi eszköz értéktelen volna. Mégis, ugyanakkor minden emberi eszközt úgy kell felhasználnunk, mintha minden ezen múlt volna.”

A család jogai

„... a családok helyzete sok nép körében nagyon nehéz... Ezért a család végül is a társadalom áldozatává lesz, mivel a társadalom — igazságtalan megnyilatkozásai révén — késlekedik és mulasztásokat követ el a segítségnyújtásban. Emiatt az Egyház nyilvánosan és határozottan védelmébe veszi a család jogait a társadalom és az állam túrhetetlen visszaéléseivel szemben. A családnak joga van ahhoz, hogy családként létezzen és fejlődjék:

— azaz minden embernek (még a szegényeknek is) joga van a család-alapításhoz, valamint a családfenntartáshoz szükséges javakhoz;

— a fizikai, társadalmi, politikai és gazdasági biztonsághoz, főleg a szegények és a betegek esetében;

— a rendezett családi élethez szükséges lakáshoz...”

*II. János Pál: „Familiaris Consortio”
(III. rész, 6-7. fejezet)*

„Ne aggódjatok életek miatt, hogy mit esztek vagy mit isztok...” (Mt 6,25-29)

Mostantól másképp osztjuk el

Sokszor nem értjük egymást a férjemmel, amikor az anyagi helyzetünk körül felmerülő gondokat kell megbeszelnünk. Pedig most lesz hat éve, hogy összeházasodtunk.

Jegyesoktatásra lelki atyánk egy idősebb házaspárhoz küldött minket, akik gyakorlati példákkal is tudták segíteni leendő házasságunkat. Nekik az anyagiak terén az a módszer vált be, hogy írták a napi kiadásait, és hónap végén összegezték: mi, mennyibe került, mennyit lehet félretenni, miből kell elvenni, hogy kijöjjenek a pénzükből. Ezt csak egy ideig írták, és akkor kezdtek el újra, amikor másféle tervezésre volt szükség, amikor megszületett a következő gyermekük.

Mi nem vagyunk ilyen ügyesek, nekünk ez nem vált be. Nálunk a férjem kezeli a pénzt — legalábbis eddig így volt —, nekem néha csurran-cseppen belőle valami. Mivel a fizetésünk átutalási betétszámlára megy, így nem is látunk sok pénzt a kezünkben. Minden közös kasszán van. Én egy heti kosztpénzt kapok.

Nemrég Tilmann atyától hallottuk, nagyon fontos az, hogy a házaspárnak külön-külön is legyen pénze, ami csak a sajátja, és azt vehet belőle, amit akar. Ha a feleség szíve azt mondja: de szép lenne, ha megvehetném azt a blúzt, akkor megvehesse. Sőt, ha ebből a pénzből a férjét ajándékozza meg, akkor ez őt magát is erősíti.

Tilmann atya szavain felbuzdulva elhatároztuk, hogy mostantól mi is így bányunk a pénzünkkel. Imádkozunk érte, és kérjük a Szűzanyát, hogy sikerüljön.

A férj: „Keressétek Isten Országát és az Ő igazságát, és minden megadatik nektek”

Ez az, amit sokszor megtapasztalunk, és ami az anyagi helyzetünket jellemzi. Valóban úgy érezzük, hogy egyre gazdagabbak vagyunk minden vonatkozásban. Elsősorban Isten kegyelmében bővelkedünk, és hála Istennek az egymás iránti szeretetben sincs hiány. Az anyagiakhoz való hozzáállásunk is valamilyen módon ebből fakad. Az anyagiakban is bővelkedünk.

Már a gyermekvállalásnál leírtuk, hogy akinek van már valami „induló tőkéje”, annak sokkal könnyebb. Egy mélyhűtő nálunk például óriási szolgálatot tesz. Oda vándorol a kert termése. Az alapdolgokon kívül szinte alig kell valamit venni az egész év során.

Mostanában viszont volt egy nagyobb vásárlásunk, és ez jellemző ránk. Nem az, amit vásároltunk, hanem az, ahogyan történt. Feleségemnek megtetszett egy nagyon szép mázolt tányér. Kérte, beszéljük meg, megvegyük-e. Én nagyon örültem, hogy van valami, ami örömet szerez neki, és mindjárt mondtam, hogy nézzük meg, és ha tényleg olyan szép, akkor vegyük meg. Ahogy megláttam, nekem is megtetszett, és kiválasztottunk annyit, hogy az egész családnak legyen, számítva arra is, ha néhány eltörik. Voltak ugyanabból a típusból csészék és tálak is. Ezek is nagyon tetszettek a feleségemnek, de ő úgy vélte, hogy mindezt megvenni már túl sok pénz lenne. Láttam vágyódását, és kérdés nélkül a kosárba tettem még két tálalt és egy szép teáskannát. Nagyon boldog volt.

Az eset tipikus, és fordítva is igaz. Sokszor ő lep meg engem olyan finomsággal, amit magamnak nem vennék meg, mert drága. Az a jellemző, hogy mindketten inkább a másokra „pazaroljuk” a pénzt. Az egészben még az is jó, hogy ilyen „luxuscikkek” viszonylag ritkán kerülnek az asztalra vagy a házba. Így mindig újra tudunk nekik örülni.

Nagyon szép megtapasztalásunk még az is, hogy nem kell garaszkodnunk, amikor valaki másról van szó. Mi is sokat kaptunk másoktól kölcsön is, örökre is, és ezt szeretnénk továbbadni. Még soha nem volt abból hátrányunk, ha valakin segítettünk. Sőt megtörtént, hogy egy régen elfelejtett „kölcsonadást”, amit nem is akartunk visszakérni, visszahoztak — a legjobbkor. Azt gondoljuk végezetül, hogy az anyagiak akkor mennek jól, ha igazából nem ez a fő téma.

A feleség: Szükséget szinte még nem is láttunk

A mi életünket a kegyelem annyira bearanyozta, hogy „szükséget szinte még nem is láttunk”. A lakáskérdés csodák és ajándékok sorozatával oldódott meg, az autónkat ajándékba kaptuk, még a vám alól is mentességet kaptunk. Minden nap úgy érezzük, nagyon meg vagyunk ajándékozva... Így vagyunk a gyermekekkel is... De aki sokat kap, azon többet is kérnek majd számon.

Amúgy szerényen igyekszünk élni, étkezésre talán az átlagosnál jóval kevesebbet költünk, ruházkodásra pedig elenyésző összeget, mert mindent öröklünk. Eseményszámba megy egy-egy új ruha vagy cipő megvétele. Tévénk, elektronikus játékaink nincsenek. Egy számítógép van nálunk már hónapok óta egyik barátunk nagylelkűségéből. Most gondolkodunk azon, hogy egy mosogatógép talán nem volna luxus négy, majd hat gyermek mellett...

Régebben gyakrabban, most — élethelyzetünkéből fakadóan — ritkábban tudunk segíteni Erdélyben élő barátainknak, de igyekszünk nyitott szívvel lenni azok iránt, akiknek nem csöppent minden így az ölébe...

S majdan szeretnénk a „szűk kapun” bemenni.

A hálósák

Sokszor megtapasztaltuk már, mennyire igaz Jézus biztatása, és hogy érdemes ráhagyatkozni: „Ne aggódjatok megélhetésetek miatt, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, sem testetek miatt, hogy mibe öltözzetek...” (Mt 6,25)

Az isteni gondviselés átölelő, felkaroló szeretetében sokszor melegedtünk már. Ahogy most erre gondolok, tolnak elém a példák. Volt, hogy váratlanul ért bennünket, örömmel töltve el a pénz, étel, ruha, vagy felajánlott személyes segítség. Olyankor érkezett, amikor még nem éreztük vagy nem sejtettük, milyen szükségünk lesz rá hamarosan. Néha csak kis idő eltelte után vettük észre, hogy a megelőlegezett gondoskodás mennyire időben érkezett.

Ilyen volt mindjárt az első ruhadarab, amit ajándékba kaptam: egy szép alkalmi blúz, az egyetlen az akkori ruhatáramban. Egy kedves ismerősünk adta nekem. Bár közelebbi barátságban nem voltunk, szívesen fogadtam el, mert láttam rajta, hogy ő is örül, ha elfogadom. Nemcsak a mérete felelt meg, hanem a színei is a kedvemre voltak. Örültem a blúznak, de még nem tudtam, mikor lesz megfelelő alkalmam felvenni. Alig egy hét múlva elmehettünk színházba! Öröm-

mel bújtam bele, és arra gondoltam, milyen jó, hogy van. Gondban lettem volna nélküle!

A legtöbbször azonban akkor érkezett a segítség, amikor már kértük, mert növekvő szükségét éreztük pénznek, ruhának... Előfordult, hogy ezek hiánya miatt nagy feszültség volt bennem. Kérni kellett, néha kiáltani, de nem azért, mint ha enélkül nem kaptuk volna meg, amire szükségünk volt, hanem azért, hogy a fogyó lehetőségek és a növekvő kilátástalanság miatt beszűkülő körben magunkra maradjunk, egyedül Istennel. Így ébredtünk rá arra, hogy minden nehézségünket Neki adhatjuk, Ő mindent elbír, és csupán Tőle függve, Tőle remélve megoldást, újra és újra átélhetjük, hogy teljes szívünkkel ráhagyatkozhatunk, mert megkapjuk, amire valóban szükségünk van.

Ennek egyik példája, ahogyan legkisebb gyermekünk hálózást kapott. Amikor már forgolódott kiságyában, állandóan kibújt a takaró alól, és féltünk, hogy megfázik a kora őszi hűvösödő éjszakában. Hiába adtunk rá több réteg ruhát, az mégsem melegítette fel eléggé, mindig kibújt a takaró alól, és reggelre gyakran hideg volt a lába. Növekvő nyugtalansággal gondoltam arra, hogy beteg lesz és egyre erősebben éreztem, itt egy hálózás lenne a megoldás. De honnan, hogyan? Új megvételére nem volt pénzem, és ismeretségi körünkben sem akadt. Egyre hangosabban szólt bennem a kívánság: Kellene egy hálózás! Kérek egy hálózást! Aztán egy nap, amikor hirtelen hidegebbre fordult az idő, úgy éreztem nem várhatunk tovább. Akár kölcsönkérés árán is szerezni kell egyet. Tépelődésemből a csengő riasztott fel: egy ismeretlen asszony állt a kapunál, aki elmondta, hogy plébánosa megbízásából járja sorra a nagycsaládosokat, és ha nem sért meg, itt hagyna egy adag ruhát. Ekkor három nagy dobozt szedett ki az autójából és bízott, hogy csak válogassak nyugodtan, ami kell, tartsam meg, a többiért majd pár nap múlva visszajön.

Az első dobozból mindjárt egy vidámszínű, meleg hálózás került elő.

Kedvelésnyok!

Idén először leánytábor szervezünk Sümegen „hálózásakkal”!

Időpontja: **1994. augusztus 14-21.**

Megismerkedünk Sümeggel, ezzel a szép múltú történelmi várossal. Felkeressük a Kisfaludy Sándor emlékmúzeumot, a Püspöki Palotát, a ferences templomot, a Ramasetter házat, megmásszuk Sümeg várát. Kirándunk a Szücs Pálné völgybe és a Fehérkövekre, Tapolcára a tavasbarlangba és a Malom-tóhoz.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

Horváthné Dóczy Mariann
8330 Sümeg, Vincellér u. 29.
Telefon: 87/351-464

Csak hazamehetnék időben!

Már több mint két évtizede dolgozom ennél a vállalatnál. A 70-es években én is részese voltam a felvirágzásnak. Évről évre jelentősen nőtt a fizetés, de szükség is volt rá, mert akkor építkeztünk. Aztán jött a válság, infláció, munkanélküliség. Eddig még szerencsésen túléltem az elbocsátási hullámokat. Azt hiszem, a főnökséggel kölcsönösen megbecsüljük egymást. Szeretném azt a néhány évet itt ledolgozni, ami még hátra van a nyugdíjig.

Az utóbbi időben azonban olyan változások mentek végbe a cégnél, amelyek nyugtalanítanak, és elgondolkodásra készítenek. A gazdasági stagnálás miatt egyre csökkennek a megrendeléseink. Kénytelenek vagyunk egyre nehezebb és rosszabb munkákat is elvállalni. A dolgozók harmadrészét már elbocsátották. A megmaradtak munkabéret ugyan nem csökkentették, de egyre többet kell érte dolgoznunk. Rendszeresen este 8-9 között járok haza. Amíg régebben a munka sikeréért mindenki hajlandó volt némi kis plusz munkára, addig most mindenki

csak a minimumot nézi. De nem lehet mindent a legapróbb részletekig szabályozni! Így megnőttek a szervezetlenségből, felelőtlenségből eredő gondok. Mogyorván, szótlánul dolgozunk veszélyesen egyensúlyozva a kés élén, a jogaink és kötelességeink keskeny ösvényén.

Tulajdonképpen szívesen megelégednék kevesebb fizetéssel is, csak dolgozhatnék vidáman, nyugodtan; csak hazamehetnék időben. De ez képtelenség! A munkanélküli piacon sorban állnak a munkahelyekre, és a kollégáim is tiszta örültnek néztek, amikor elmondtam nekik fizetéscsökkentési tervemet. Senki sem hajlandó a pénzből, az „életszínvonalból” engedni.

Anyagiak nélkül

Kicsi, komfort nélküli lakásban lakunk három kicsi gyerekkel. F fiatal házások vagyunk, és nagyon boldogok. — Csak megállíthatnám az időt! Olyan jó volna, ha mindig így maradhatna! — szoktam mondani. Az utóbbi időben azonban már lopva vizsgálom e szavak közben a párom arcát. A boldogságot kifejező szavaim mögött ugyanis már ott van az is, hogy ha megállna az idő, akkor nem növekednének a zsúfoltság miatti gondjaink sem. Minden anyagi erőforrás hiányában semmi kilátásunk sincs egy nagyobb, komfortosabb lakásra. Szeretjük mindketten az otthonunkat, de mégis kicsúszott már feleségem száján a sóhaj:

— Talán sose lesz nekünk rendes lakásunk!

— De ez rendes lakás! — szálltam vitába vele. — Hiszen itt mindent magunk csináltunk!

— Igen, igen! Ez igaz. De mégis hamarosan szükségünk lesz egy nagyobbra, ezt már kinőttük — mondja mosolyogva.

Mit lehetne tenni?! — töprengek magamban, de semmi sem jut az eszembe. Hónapról hónapra élünk, a fizetésből csak egészen keveset tudunk félretenni. Miből vehetnénk egy nagyobb lakást? Úgy érzem, tehetetlen vagyok. Egy nap aztán beállít hozzánk apósom egy papírral, hogy itt és itt írjuk alá.

— Mi ez? — kérdezem gyanakodva.

— OTP öröklakás-igénylés! — válaszolja.

— De nekünk nincs egy fillérünk sem! — S azzal már akarom is visszaadni a kérdőívet. De apósom nem hagyja annyiban:

— Ne is törődj vele, a Jóisten majd segít. Ő látja, hogy szükségetek van egy nagyobb, rendes lakásra.

Végül is hitetlenkedve, de azért aláírtuk. Biztatására aztán írtunk még néhány kérvényt: az önkormányzathoz, a munkahelynek, az OTP-nek. Váratlanul, „véletlenül” minden összejött. Kaptunk a gyerekek után szoc.pol.-t, vissza nem térítendő támogatást, kamatmentes kölcsönt és kedvezményes hitelt is. December 5-én már megyünk is a kulcsátadásra. Az OTP papíron pedig ki van húzva az a sor, ahol a készpénz befizetés összegét szokták feltüntetni. Egy fillér befizetés nélkül jutottunk lakáshoz. Gyönyörű az új otthonunk: három szoba, erkély, központi fűtés, melegvíz! S mindez bent a város szívében, a templom mellett...

Lelkessült levélben számolunk be szüleimnek, amire apám ezt válaszolja: „Fiam, én az életben ilyet még nem tapasztaltam. Nem hiszem, amíg nem látom!” Aztán eljön ő is, meglátja és csodálkozik:

— Most már nyugodtan halok meg, mert Ti is révbe értetek. Ez valóban a Gondviselés csodája!

Csábító ajánlat

Ismét új munkahelyet keresek. Ilyen helyzetben az ember sokféle dologgal megpróbálkozik, és a szükség szorításában hajlamos leadni az igényeit. De most erről szó sincs. Végre van egy ígéretünk, mely minden szempontból megfelel. Teljesülni látszik a vágyunk, feleségemmel együtt itt helyben kapunk állást, együtt fogunk dolgozni. De húzódik az ügy, és nyugtalan vagyok.

Aztán egyik nap levelet hoz a postás egy távoli intézetből, ahová korábban szintén írtam állás ügyben: „Amennyiben fenntartja még a pályázatát, az állás a rendelkezésére áll. Kérem, keressen fel azonnal!” Kölcsönkérjük apósom kocsiját és feleségemmel együtt elmegyünk megnézni. Vadregényes, szép környezetben találunk rá az intézetre. De a szögesdrót kerítést fegyveresek őrzik. Rossz érzéssel lépünk be. A portás elveszi a személyinket... Az igazgató azonban nagyon kedves, s az állásajánlat is igazán meglepő. Rendkívül magas fizetést kínál, és azonnal kapunk lakást is a közelben. Jó, hogy a feleségem is itt van. Hajszál híján igent mondok, hiszen fiatal házasként semmink sincs a kis albérleten kívül. Végül mégis gondolkodási időt kérünk.

Az autóban hazafelé lázas eszmecserét folytatunk. Csak csodálom feleségemet, amint kimondja az én érzéseimet is: „Érzem, ez csak egy kísértés! Nem szabad beugranunk! Hiszen otthon mind a kettőnknek jó állást ígérték!” Tovább nehezítette a dolgunkat, hogy több ismerősünk is a két állás közül egyértelműen erre a másodikra akart rábeszélni bennünket a magas fizetés és a lakás miatt. Mi végül is nem így döntöttünk. Úgy éreztük, hogy a család, a házasságunk szempontjából jobb lesz a kisebb fizetésű, de érdekesebb, közös munkahely a felkínált anyagiaknál. Azt hiszem, jól döntöttünk. Az azóta eltelt 15 év alatt egyszer sem bántuk meg.

Még merészebb vállalkozás

Házasságunkat merész vállalkozással kezdtük. Feleségem mindent otthagytott: a várost, a barátait, kisközösségi életét, a Hit és Fényt, a hetedik emeleti kedves lakását és jött velem a sógorom édesanyjától kapott szobába, az egymáshoz és minden máshoz való alkalmazkodásba.

Virágot természetünk sógorommal közösen, a fóliás munka robotját és az értékesítés rizikóját vállalva. Hittük, hogy kisközösségi életünket tudjuk folytatni. Tévedtünk. Egy vállalkozás beindításához iszonyatos energiák kellenek és sok pénz. A mi részünk a menyasszonytánc és a lakodalmi ajándékok, összesen

100 ezer forint volt, és a munka az éjjeli ügyelettel, a hajnali piacozással. Előre kikötöttük: vasárnap nem dolgozunk, de ez nem volt konfliktusmentes.

Egymás felfedezésének mély öröme átsegített a legnehezebb időszakon. Isten akaratóból lettünk házások, és amit Ő akar, az jó, és azon áldás van. Persze ez nem mindig volt világos. Emlékszem, mikor a kofa hozzávágt a feleségemhez a virágos ládát, mert pár centit elfoglaltunk az ő polcából. Ezt a helyzetet elfogadni újból és újból nem volt könnyű. A közös konyha, fürdőszoba, a füstölgő cserépkályha, a sötét szoba, az alvatlanság, a fáradtság, a minden percben alkalmazkodás sem tudott megkeseríteni minket. Nehéz volt, és mégis boldogok voltunk.

Az első év végére komoly nyereséget könyveltünk el. Nem volt eladatlan virágunk. Áldás volt a munkánkon. Házasságunk legimádságosabb szakasza ez volt, az adventi roraték élménye azóta is felejthetetlen. Nemcsak a munkánkon volt áldás, félreérthetetlen jelek mutatták első babánk érkezését is.

Az aggodalom a picéért és az üzleti megállapodás teljesítése közti dilemma feloldása bizony nem volt egyszerű, és nem is mindig sikerült. A feladatok meg csak szaporodtak. Eladtuk feleségem garzonlakását, és sikerült egy szép telket vásárolnunk rajta. Maradt még 100 ezer forintunk, elhatároztuk, hogy építkezünk. Persze megfelelő fedezet nem volt, de bízunk Gondviselő Atyánkban, aki eddig is vezetett minket.

És íme: hét hónap alatt lakhatóvá vált a ház, október 17-én beköltöztünk. Feleségem egyenesen a kórházból, ahol két hónapot feküdt, mint veszélyeztetett. Boldogok voltunk, és sírva-nevetve emlékeztünk vissza az építkezésre. Arra, amikor a kőműves bolondnak tartott minket, mert nem engedték a vasárnapi munkát. A reménytelen helyzetekre, a pénzügyi csőd fenyegetésére, a segítség hiányára, a tapasztalatlanságunkra, hozzá-nem-értésünkre, de arra a bizonyosságra is, hogy megadja nekünk az Úr azt, amire szükségünk van.

Amikor nagy pocakkal feleségem elsétált velem vasárnap megnézni félkész házunkat, kiültünk a nem létező teraszra, és elgondoltuk, hogy hol lesz a hinta, a csúszda, a homokozó a gyerekeknek, a gyümölcsfák, a járda és minden egyéb. Leültünk egy kőre vagy betonra és a zsolttáros igazságára gondoltunk: „Ha az Úr nem építi a házat, az építómesterek hiába fáradoznak...” Búcsúzóul elköszöntünk láthatatlan segítőtől, az angyalainktól, akik nélkül semmire sem mentünk volna. Így aztán lassan-lassan megértettük, hogy a ház nem a mi tulajdonunk, hiszen használatba, ajándékba kaptunk mindent. Mi csak a „Gazda” megajándékozottai vagyunk, tehát nekünk is úgy kell tennünk, úgy kell viszonulnunk a dolgokhoz, ahogy Ő teszi.

A virágkertészet kiapadhatatlan munkát jelentett nekünk, és egyre nehezebben tudtuk teljesíteni vállalt kötelezettségeinket. Ugyanakkor pótolhatatlan volt a pénz, amit itt kaptunk. Minden forint beépült a házba. Mégis éreztük, valami nincs rendjén. A szegfű ciklusa kettő év. Újabb terminus következett. Palánta, vegyszerek, fűtőolaj, eladási gondok, mind-mind nyomasztottak bennünket. A közös munkával járó szükségszerű ellentétek lelki terhet is jelentettek. Mégis, minden számítás azt bizonyította, hogy folytatni kell tovább.

Feleségem érezte, abba kellene hagyni. Ezt a feszített tempót a baba mellett nem akarta folytatni. Én pedig úgy gondoltam, meg kell hoznunk ezt az áldozatot, éppen a jövőnkért, a gyerekeinkért, hiszen csak úgy fejezhető be a háznál a legszükségesebb munkák. Nem tudtunk dönteni. Lelkiatyánkhoz fordultunk, aki engem feleségem szempontjainak alapos mérlegelésére kért. Ezt követően egy hétvégét ennek szenteltünk, és kértük az Urat, hogy mutassa meg az utunkat.

Megszületett a döntésünk: minden üzleti számítás ellenére, a nyereség várható növekedése ellenére sem szabad folytatnunk a „virágot”. Elhatároztuk, kiszállunk az üzletből, ami a bevitt részünk kivételét is jelentette. Égetően szükség lett volna arra a mintegy 100 ezer forintra. A sógorom azonban másként gondolta. Mi addigra már mély meggyőződéssel tudtuk, hogy legyen bármi, nem szabad tovább kertészkednünk, mert nyilvánvalóvá vált: nem a mi utunk a pénzkeresés. Ezért azt mondtuk, ha nem kapunk egy fillért sem, akkor sem fogunk megharagudni.

És valóban, ezt könnyű szívvel, őszintén tudtuk mondani. Nem volt bennünk keserűség, inkább szabadság, Isten szabadságának megtapasztalása. Felül-emelkedtünk filléres gondjainkon, pedig sógorom bebizonyította éles logikával és pontos számítással, hogy képtelenek leszünk akárcsak megélni is.

A következő évek mást bizonyítottak. Négy év elteltével a negyedik babánkat várjuk, két éve már, hogy egy menekült horvát családnak fedetet tudtunk adni, már nem pusztán építjük, hanem a ház szépítésére is jut pénz. A legszükségesebbek kialakításán már rég túl vagyunk, a felső szinten is elkészült a konyha és a fürdőszoba, meg a beépített szekrények...

Ha erre gondolunk, hálával telik meg a szívünk, mert megértettük, ha el tudjuk fogadni Isten akaratát, Ő úgy gondoskodik rólunk, hogy nincs miért aggódunk, mert megadja, amire szükségünk van, és azon felül is. Azóta is gyakran van pénzügyi nehézségünk, de ez sohasem nyugtalanít bennünket. Isten felette áll a pénznek, tudjuk tapasztalatból!

A roncs kerékpárok

Unokáink a nyár végén sok élménnyel tértek haza többhetes németországú útukról. Mint afféle fiúk, bebarangoltak ott minden zeget és zugot. Felfedeztek egy elszállításra váró roncsalmazt, és a sok vacak között olyan dolgokra bukkantak, amelyek megfogták fantáziájukat. Találtak egy többszörösen eltört kerékpábroncsot befűzött, elgörbült és törött küllőkkel, de egy hibátlan tetsző váltós aggyal. „Na, ez éppen a nagymamának lesz jó. Hiszen nagypapa már sokszor említette, milyen jó is lenne egy váltós hátsó agy a Csepel női kerékpárhoz.” Aztán egy hibátlan férfi kerékpárvázat is találtak. „Na, ez meg nekem lesz jó — mondta a középső fiú. — Vigyük el őket!”

Nem loptak, hiszen roncsok közé hajították ezeket az igazán nem roncsok közé való darabokat az eldobó társadalom nyugati fiai. „Mindegyikből újat csinálhatunk otthon. Milyen jó lesz nekem a nagyobbik kerékpárváz, hiszen kinöttem már a régit. Az enyém meg jó lesz a kisöcsémnek” — mondta az élelmes fiú.

Ezután már a tettek következtek. Nem is gondoltak akkor arra, hogy nekem, a nagypapának, milyen örömet szereznek, mert egy régi vágyamat teljesítik. Egy igazán jó agyváltós női kerékpárt hoztam össze belőle a nagymamának. A férfi vázzal már több volt a gond. Apa áldozott rá. Sok-sok alkatrészt kellett hozzá vásárolni több ezer forintért. A vázat újra le kellett fűjni lakkfestékkel, amit saját kezűleg végzett a kis ezermester. Maga szedte szét és állította össze a gépet, a váltó azonban nem akart simán működni. Barátom, Kovács Pista bácsi — aki ugyancsak a régi világból való, és nagyon precíz ember —, rögtön megmondta, mi a hiba: ki kell cserélni a régi vastag megnyúlt láncot egy keskenyebb méretű újra. Pompás gép lett belőle! Mindenki örült a jó bicikliknek.

Egy ilyen sikeres, ahogyan mostanában mondják, „sikerélményes” tevékenységnek maradandó emléke van. Önbecsülést eredményez. A régi dolgok újjávarázsolása gyakorlati eredménynek számít, és örömet okoz az alkotónak.

Mi az öreg generációhoz tartozunk. Gondtalan, szép gyermekkorunk volt. Majd jött a második világháború, és majdnem szó szerint elvesztettünk mindent. Az otthon a szép tárgyaival együtt, ruházatunkat, kedves darabjainkat. Hosszú-hosszú éveken át szűkös körülmények között éltünk, de elkeseredve nem voltunk. Megbecsültünk minden, még használható dolgot. Nemigen dobtunk el semmit. Átéltük ezt az emberöltőnyi hosszú időt. Félrerakó, őrizgető emberek lettünk, amin ma már az „eldobó társadalom” jóléthez szokott fiai csak mosolyognak.

Megváltozott körülöttünk a világ, de megmaradtak a nehéz időkben szerzett erények. A ma felnövekvők már másféle gondokkal küzdenek. Most kezdik felfedezni, hogy gátat kell vetni az óriássá nőtt szemétermelésnek. Egyre több szó hallatszik a hulladékok újra felhasználásáról. Nagy erőfeszítések árán reméljük, megtanulja az új generáció is, hogy dolgait jobban megbecsülje.

Játékok

A hároméves kislányunknak már órák óta a hangját sem lehet hallani. Mi lehet ezzel a gyerekekkel? A kertben találunk rá, amint elmélyülten játszik. Csak messziről figyeljük, ahogy egy madzagon huzigál valamit, miközben szeretettel gügyög neki:

— Dele szép kiskutyám! Dele ne makackodj!

Amint a kis tóhoz ér, a madzaggal a vízre teszi a „valamit”, lehasal a parton és hangot változtat:

— Tuuu, indul a hajó! Beszállás, indulás!

Nemsokára újabb felvonás következik.

A vízből kihúzva a „valamit” már a kerti úton négykézláb autózik vele, miközben tor-ka szakadtából berreg mint egy vérbeli versenyautó... Mi lehet ez a csodálatos játék, amely egyszerre kutya, hajó és autó is? Honnan szerezhetette, kitől kaphatta ezt a gyerek? Az idillikus hangulatot a nagymama zavarja meg, aki a konyhaajtóból kiabál ki:

— Gyere hamar Kisunokám, készítettem neked egy kis finom pudingot!

Felugrik a gyerek és már szalad is befelé. Utána bukdácsol madzagon a „csodajáték”, a nagymama nyeles vágódeszkája.

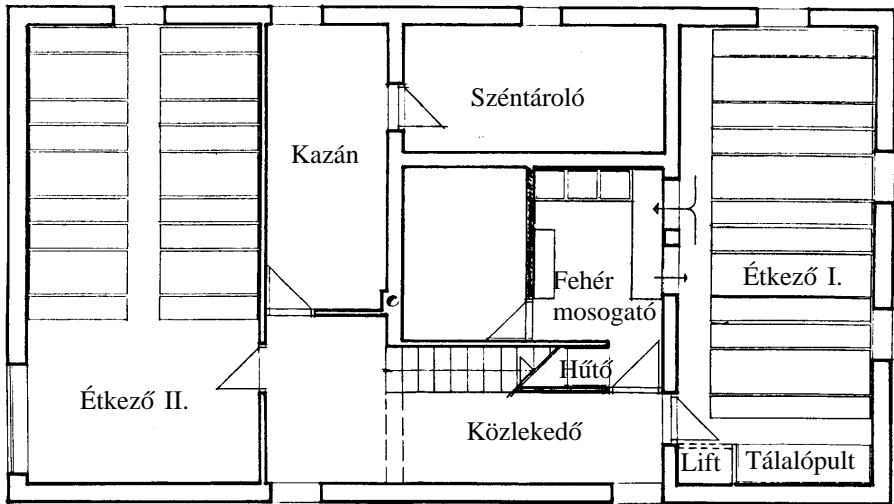

* * *

Büszkén és diadalmasan jön haza a városból a két fiú. A nagyobbik a kezében hozza újonnan vett játékát, egy szirénázó, villogó rendőrautót. Két év óta gyűjtögetett, összes pénzét elköltötte rá. Már egy hete mondogatta, nézegette a kirakatban, mire döntött, hogy megveszi. Ezután három napig állandóan ezzel játszott a két gyerek.

A negyedik napon azonban könnyes szemmel áll elém a nagyfiam, kezében a rendőrautóval:

— Apa! Azt hittem ezt a játékot sose fogom megenni. De már látom, hogy nem így van. Pedig a kirakatban olyan szép volt! Sajnálom, hogy elköltöttem rá az összes pénzemet... Segíts, mondd meg, hogy mire gyűjtsek, hogy máskor ne járjak így!

Kedves Családok!

Mint azt sokan tapasztalhattátok, kinőttek az óbudavári lelkigyakorlatos ház. Az elszállásolás a családnapi alkalmából néhány évig a falun belül megoldhatónak látszik, de elkerülhetetlenné vált az étkező-tálaló helyek átalakítása.

A fenti vázlat szerint szeretnénk a pincében a két étkezőhelyiséget, a tálalót és a fehér mosogatót kialakítani. A földszinti konyha szolgálhat fekete mosogatónak. A kettő között — az építkezéskor előrelátóan kihagyott lyukban — egy ételliftet alakítanánk ki, egyelőre kézi meghajtással.

A mosogatóhelyiségekbe hárommedencés mosogatókat kell elhelyezni, és a falakat csempével burkolni. Egy szennyvízszivattyúval meg kell oldani a pincében keletkező szennyvíznek a meglévő derítőbe juttatását. Mindezen munkákat az ősszel szeretnénk elkezdni, és ehhez kérjük a családok hozzájárulását. A költségeket 670.000,- Ft-ra becsüljük.

A lelkigyakorlatos ház udvarát ugyancsak az ősszel szeretnénk rendezni. Itt szívesen látnánk az egyes családcsoportok jelentkezését szeptembertől egy-egy hétvégére egy csoportösszejövettel összekötött kis munkára. (A jelentkezéseket a Góvány család fogadja és koordinálja.)

Távolabbi tervünk, hogy a volt pajta épületében a tető rendbehozatala után a gyerekeknek alakítanánk ki játszószobát.

A fent leírtakhoz várjuk javaslataitokat, munkákat és támogatásokat!